

tappa agga hinge ei jona tappa, waid kannatasid julgeste ja andsid Jummalale auu. Sellepärast ei lastnud ta Jummal neid mitte hukka minna. Mitto würsti ja keige ennam se suur wagga Preisi kuningas wötsid neid omma male wasto, andsid neile riet, leiba ja peawarjo.

Ja nenda kui se hea kuningas on ta temma järreltulliad armolised olnud, ifka walnis aitama.

Se teine kirri, mis ma teile woin näidata, on üks ramat, mis önnis Lutterus on kirjutanud. Ta kirjotas küll ammu enne; agga et Saltzburgi rahwas leidsid, et se nende kohta ta passis, piddasid nemmad sedda kalliks mällestuseks. Siin ta on:

„Ausa ja moistliko Martin Lodingrile Louwensteinis. Minno hea söbrate.

Rahho Kristuses! Minno armas söbber. Wäe wasto ei olle nouu, et teie niid teate, et öige on Saakramenti täieste ja mitte polikult wastowötta, siis woite teie hea süddametunnistusega mitte polikult wötta, parrem, sest üsna ilma olla! Agga siis olge ustus ja iggatsemisest Saakramendi järrel, se on üks waimolik wastowõtmine. Tahhate teie agga ta iholikult wastowötta, ja teie maawallitsus ei tahha, siis minge sealt wälja, ni kui Kristus ütles: „Kui teid ühhes linnas tagga kiusatakse, siis minge teise.“ Muud nouu ei olle. Hoidko teid Kristuse arm. Amen.

Wittenbergis Teisipäwal pärrast Pärtli päwa 1532.

Dr. Martin Lutterus.

„Oh mis immelik!“ ütlesid lapsed, et se ramat ni kaua wanna kirjade hulgas on seisnud, ja kui Lute wannaisja, sedda mitte nende seast ei olleks wälja otsinud, siis olleks se üsna unnustusse jänud: „Jah wist,“ ütles wannaisja: „Nende trüffitud Lutteruse kirjade hulgas, mis minno täe on ei olle minna sedda mitte leidnud. Sellepärast wöib ta küll mitmel teadmata olla.“

„Ja se ramat olli siis Saltzburgi rahwa täes?“

„Jah, minno lapsed, selle esimese hulga täe, mis Preisi kuninglik kommissar wasto wöttis, ja temma wöttis siis ta sedda kirja omma kätte hoida. Ni kalliks peti Lutteruse janna.“

„Pärast läks weel kaks wähemat hukka meie linnast läbbi, sedda nifamma lahkestes üllespeti ja eddasi toimetati. Üllik armastus ei tüddinenud mitte ärra. Selle wiimse hulga jäuit, mis 10. Septembril tulli, olli ta minno wannaimma. Wadake siin sedda pimmedat wannukest ja sedda lenna, wagga tüttarlast, mustas nunnurides, taggasi lödud silmatattega. Pealt nähha temma tüttar. Nemmad ei olnud mitte esimesed omma rahwa hulgas, wannudus ja mitte waewa ollid wannokesse ellorammu wähendanud. Tütre naal, temmast toetud ja tallatud löndis temma pikkamisi eddasi.

Teised ollid ammu jubba linnas kortrid leidnud, siis wast tullid need kaks wimased wöbrad esimese linna wärrawasse.

„Kas ifka weel ei olle otsas? armas laps, ohtas